

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/16/2018
Identifikačné číslo spisu: 8014200289
Dátum vydania rozhodnutia: 26.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8014200289.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a z členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD, v právnej veci žalobcu: F. N., nar. X. januára XXXX, bytom T. (predtým F.-ARTIMA, naposledy s miestom podnikania Centrálna č. 632/7, Svidník, IČO: 46 022 546), právne zast. JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom Masarykova 2, Prešov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, za účasti B. U. K., nar. XX.Y., bytom E., právne zast. JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom Masarykova 2, Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej zo 16. januára 2014 č. XXXXX-2/2014-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu a ďalšej účastníčky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. septembra 2017, č.k. 1S/15/2014-108, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. septembra 2017, č.k. 1S/15/2014-108, mení tak, že rozhodnutie žalovanej zo 16. januára 2014, č. XXXXX-2/2014-BA, zrušuje a vec vracia žalovanej na ďalšie konanie.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky priznáva žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a na kasačnom súde, všetko v rozsahu jednej pätiny.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) právoplatným rozsudkom č.k. 1S/15/2014-108 z 19. septembra 2017 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej zo 16. januára 2014, č. XXXXX-2/2014-BA (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“), ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobcu a B. a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov z 28. októbra 2013, č. XXXXX-78/2013-PO (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým bolo za použitia § 210

ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) rozhodnuté tak, že pani B., ako zamestnankyni zamestnávateľa F. N. - ARTIMA, zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 31. mája 2013.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že v predmetnej veci už rozhodol rozsudkom z 28. októbra 2014, č.k. 1S/15/2014-39 tak, že žalobu žalobcu zamietol a vo vzťahu k B. U. K. zrušil rozhodnutie žalovanej v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a vrátil vec na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 10Sžso/5/2015 z 29. marca 2017 predmetný rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie poukazujúc na to, že ak krajský súd pripustil vstup B. do konania na strane žalobcu podľa § 92 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), nepostupoval v súlade so zákonom, pretože v správnom súdnictve je vylúčené rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 O.s.p., keďže druhá hlava piatej časti O.s.p. obsahuje osobitné ustanovenie o účastníctve, a to § 250 O.s.p. Z povahy veci v danom prípade bolo preto vylúčené pristúpenie osoby do konania, či už na strane žalobcu alebo na strane žalovanej podľa § 92 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že povinnosťou krajského súdu bolo rozhodnúť o pribratí tohto účastníka do konania podľa § 250 ods. 1 druhej vety O.s.p., avšak nie na strane žalobcu, ale ako účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením napadnutého rozhodnutia žalovanej dotknuté.

3. Z administratívneho spisu žalovanej krajský súd zistil, že vydala na základe oznámenia príslušnej poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia o predbežnom určení uplatniteľnej legislatívy 29. januára 2013 formulár PD A1 č. 13-00006635-010-000-A-1749043, v zmysle ktorého sa na sociálne zabezpečenie p. B., ako osoby vykonávajúcej činnosť zamestnankyne a činnosť samostatne zárobkovo činné osoby na území rôznych členských štátov, v období 1. júna 2012 až 31. mája 2013 vzťahuje legislatíva Slovenskej republiky. Na základe poverenia z 05. marca 2013 č. 14707-1/2013-PO Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov vykonala vonkajšiu kontrolu u zamestnávateľa, t.j. žalobcu so zameraním na plnenie povinností ustanovených zák. č. 461/2003 Z.z. Z kontroly bol vypracovaný záznam č. 14707-2/2013-PO z 12. marca 2013, z ktorého vyplýva, že jej predmetom bolo preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky a kontrola plnenia povinností zamestnávateľa ustanovených zák. č. 461/2003 Z.z. za kontrolované obdobie 1. februára 2011 až 11. marca 2013 s miestom a dátumom vykonania kontroly v Prešove 7. marca 2013 a vo Svidníku 11. marca 2013. V rámci kontroly bolo zistené, že žalobca nemá v mieste sídla 17. novembra 116, Prešov zriadenú žiadnu kanceláriu, resp. prevádzku, používa len predmetnú poštovú schránku patriacu súkromnej osobe - občanovi SR. Súčasne bolo zistené, že využíva na spracovanie personálnej, účtovnej a mzdovej agendy zamestnancov prihlásených na sociálne poistenie SR, služby externej firmy so sídlom vo Svidníku. Na základe výsledkov kontroly nebolo preukázané, že p. B. U. K. reálne vykonávala činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky, a preto nemôže podliehať slovenským právnym predpisom ani podľa článkov základného nariadenia. Na základe tejto kontroly bolo vydané prvostupňové rozhodnutie, argumentujúc § 4 ods. 1, 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 1. januára 2013.

4. Krajský súd poukázal ďalej na to, že pri súbehu poistení, v ktorých sa nachádza cezhraničný prvok, je nevyhnutné určiť uplatniteľnú legislatívu, ktorá sa bude vzťahovať na dotknutú fyzickú osobu, v súlade s nariadením (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo 16. septembra 2009 (ďalej len „základné nariadenie“) a vykonávacím nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 883/2004 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“), ktoré koordinujú sociálne zabezpečenie. Na zabezpečenie riadneho vykonávania základného nariadenia sú príslušné orgány a inštitúcie členských štátov na základe článku 76 základného nariadenia povinné navzájom spolupracovať, vzájomne sa informovať o relevantných skutočnostiach, poskytovať svoje služby a komunikovať medzi sebou. Ak príslušná inštitúcia v mieste bydliska dotknutej fyzickej osoby, ktorá žiada o určenie uplatniteľnej legislatívy, nadobudne pochybnosti ohľadom určenia uplatniteľnej legislatívy, môže tieto pochybnosti riešiť len spôsobom určeným v článku 6, 15 a 16 vykonávacieho nariadenia, ktoré prikazujú obrátiť sa na inštitúciu iného členského štátu (v

danom prípade miesta výkonu práce). Žalovanej bola doručená informácia poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS Váršava, že v posledných rokoch vznikli firmy, ktoré sprostredkovávajú pre poľských samostatných podnikateľov zamestnanie na úväzok v iných členských štátoch. V mnohých prípadoch cieľom tejto činnosti nie je výkon zamestnania na pracovnú zmluvu mimo hraníc Poľskej republiky, ale vyhýbanie sa plateniu odvodov na sociálne zabezpečenie ZUS z podnikateľskej činnosti, ktorú vykonávajú v Poľskej republike. V súvislosti s posúdením uplatniteľnej legislatívy, za účelom správneho vykonania koordinačných nariadení, bola inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Váršava oprávnená požadovať preukázanie relevantných skutočností na určenie uplatniteľnej legislatívy a žalovaná, ktorá je príslušná inštitúcia na uplatnenie určujúcej legislatívy na území Slovenskej republiky, bola povinná rozhodujúce skutočnosti preskúmať. Posúdiť vznik poistného vzťahu v právnom zmysle môže len orgán, ktorý je v mieste vykonávania práce oprávnený určovať uplatniteľnú legislatívu, v danom prípade žalovaná. Tieto skutočnosti ju oprávňujú vykonať kontrolu reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky, ktorú nevykonáva podľa zák. č. 461/2003 Z.z., ale na základe kompetencií príslušnej inštitúcie na určovanie uplatniteľnej legislatívy.

5. Registrované sídlo alebo miesto podnikania môžu byť uznané až po splnení určitých podmienok, ktoré spravidla skúma inštitúcia v mieste bydliska na základe dostupných informácií alebo v úzkej spolupráci s inštitúciou v členskom štáte, kde má zamestnávateľ registrované sídlo alebo miesto podnikania. V rámci skúmania relevantných skutočností je potrebné preukázať miesto, kde má podnik registrované sídlo a správu, dĺžku obdobia od zriadenia podniku v členskom štáte, počet administratívnych zamestnancov pracujúcich v sídle, miesto, kde je uzatvorená väčšina zmlúv s klientmi, sídlo, ktoré určuje politiku spoločnosti a prevádzkové záležitosti, miesto, kde sa vykonávajú hlavné finančné funkcie vrátane bankovníctva, miesto nábora zamestnancov, a pod. Ak zamestnávateľ nespĺňa podmienky registrácie sídla alebo miesta podnikania, nemôže sa na zamestnancov uplatňovať legislatíva štátu, v ktorom má zamestnávateľ registrované sídlo alebo miesto podnikania. V rámci vykonanej kontroly Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov, zistila, že v registrovanom sídle žalobcu neexistuje kancelária ani žiadna prevádzka zamestnávateľa. Nachádza sa tam len poštová schránka patriaca súkromnej osobe, na ktorej je uvedené meno žalobcu. Majiteľ poštovej schránky potvrdil, že zamestnávateľ sa na uvedenej adrese nezdržiava, má len schránku na doručovanie pošty, ktorú mu následne osobne doručuje na adresu X., O. 7. Zamestnanci Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník zistili, že na tejto adrese, je súkromný byt, v ktorom sa nikto nenachádzal. Ďalšími kontrolnými zisteniami bola zistená skutočnosť, že pracovné stretnutia so zamestnávateľom sa uskutočňujú príležitostne na adrese spracovateľskej firmy, v priestoroch hotela Rubín vo Svidníku, kde sa nachádzajú aj účtovné doklady zamestnávateľa, pracovné zmluvy, obchodné zmluvy, korešpondencia, objednávky a faktúry. Spoločnosť riadi účastník konania (zamestnávateľ) z adresy svojho trvalého bydliska U.. Konkrétny rozpis prác jednotlivým zamestnancom účastníka konania nebol ku kontrole predložený. Práce prideluje žalobca svojim zamestnancom telefonicky podľa potreby, pričom výkon práce je určený bez obmedzenia. V deň kontroly nebolo možné zistiť počet zamestnancov, ktorí v daný deň vykonávali činnosť na území Slovenskej republiky. Žalovaná dospela k záveru, že na základe kontroly sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov účastníka konania na území Slovenskej republiky, ani splnenie podmienok na určenie miesta podnikania.

6. Žalovaná uviedla, že vystavila pre zamestnankyňu účastníka konania formulár PD A1, s platnosťou od 1. júna 2012 do 31. mája 2013, a to v čase, keď neexistovali pochybnosti o správnosti určenia uplatniteľnej legislatívy a splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy nebolo overené kontrolou reálneho výkonu činnosti na území Slovenskej republiky. Pri vydávaní napadnutého rozhodnutia prvostupňový orgán túto skutočnosť vzal do úvahy, rovnako ako aj výsledky kontroly, na základe čoho rozhodol, že posledný deň platnosti formulára PD A1 je dňom zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnankyne účastníka konania. Vystavenie formulára PD A1 pre zamestnanca účastníka konania s platnosťou od 01. júna 2013 nie je opodstatnené. Zamestnávateľ síce ku kontrole predložil formálne doklady, ako sú pracovná zmluva, mzdový list, výplatné pásky a evidencia dochádzky, nepredložil však doklady preukazujúce reálny výkon práce zamestnanca na určenom mieste v určený deň, napr. vyúčtovanie cestovných nákladov alebo cestovné príkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že zamestnankyňa vykonávala prácu na určenom mieste. Z uvedených dôvodov Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov, v

ktorej registri bola zamestnankyňa účastníka konania vedená, rozhodla, že jej zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 31. mája 2013 podľa slovenskej legislatívy.

7. Krajský súd ďalej poukázal na to, že žalobca musí v konaní namietat' porušenie jeho subjektívneho práva postupom a rozhodnutím správnych orgánov. Hoci tvrdí, že správne orgány v preskúmaných veciach nedodrжали zákonný postup, rozhodnutia sú nezákonné, arbitrárne, avšak v žalobe okrem nedodržania zákonnej lehoty na vydanie napadnutých rozhodnutí netvrdí žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Je síce pravdou, že pri vydávaní rozhodnutí neboli dodržané procesné lehoty, avšak podľa názoru krajského súdu toto procesné pochybenie nemá vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí. Platí, že pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Zrušením žalobou napadnutých rozhodnutí len z tohto dôvodu by žalobca nedosiahol priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Krajský súd mal za to, že rozhodnutiami žalovanej nemohlo byť zasiahnuté aj do majetkovej sféry žalobcu. Z obsahu žaloby je evidentné, že žalobca namieta iné porušenie ako svojich subjektívnych práv ako účastníka konania, ale porušenie práv zamestnanca. Aj keby napadnutými rozhodnutiami alebo postupom boli porušené právne predpisy SR, resp. nariadenia Rady EHS, z citovaných ustanovení Správneho súdneho poriadku bez akýchkoľvek pochybností vyplýva žalobcovi povinnosť tvrdenia o porušení jeho subjektívnych práv a nikoho iného, pričom zamestnankyni žalobcu nič nebránilo v tom, aby sa domáhala svojich subjektívnych práv v zákonnej lehote dvoch mesiacov.

8. Za nedôvodné považoval krajský súd námietky žalobcu, že pobočka Sociálnej poisťovne a žalovaná neboli oprávnené vykonať kontrolu vo vzťahu k reálnemu výkonu zamestnania jeho zamestnankyne, ako aj to, že bola porušená zásada dvojínštančnosti konania. Z obsahu predložených administratívnych spisov je nepochybné, že žalovaná vo veci nerozhodovala na základe iných dôkazov ako tých, ktoré boli zistené pred vydaním prvostupňového rozhodnutia. Rozhodnutia žalovanej sú len podrobnejšie skutkovo a právne odôvodnené, pričom takýto postup žalovanej umožňuje zák. č. 461/2003 Z.z.

9. Krajský súd mal za to, že napadnuté rozhodnutia správnych orgánov boli vydané v súlade s § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z., lebo v odôvodneniach rozhodnutí správne orgány uviedli, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami boli vedené pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovali.

10. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 167 a § 168 SSP, tak že účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť

11. Proti tomuto rozsudku podali žalobca a ďalšia účastníčka v zákonnej lehote podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť, v ktorej poukázali na právne závery, vyslovené Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku č. k. 9Sžso/90/2015 zo dňa 14. decembra 2016, ktorý bol vydaný v skutkovo a právne v takmer totožnej veci. Podľa týchto právnych záverov pobočka Sociálnej poisťovne ani žalovaná nemali právomoc rozhodnúť o určení tzv. uplatniteľnej legislatívy vo vzťahu k osobám v rovnakom postavení, v akom sa nachádzajú zamestnanci žalobcu, a teda napadnuté rozhodnutia sú vydané bez opory v zákone a možno ich označiť za tzv. nulité, resp. ničotné právne akty.

12. Ďalej poukázali na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku č.k. 10Sžso/24/2015 zo dňa 27. apríla 2016 vyslovil svoj názor o tom, že prvostupňové rozhodnutie a rozhodnutie žalovanej sú predčasné, a to pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Konkrétne tieto rozhodnutia vychádzajú z nedostatočne zisteného skutkového stavu na posúdenie skutočnosti, či osoby (v rovnakom postavení ako zamestnankyňa žalobcu aj v danej veci), vykonávajú alebo nevykonávajú činnosť na území Slovenskej republiky, resp. či tu majú registrované sídlo. Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že skutkový stav v administratívnom konaní mal byť zistený dostatočne.

13. Žalobca uviedol, že je nevyhnutné zamerať sa predovšetkým na obsahovú náplň zamestnania jeho zamestnancov. Títo zamestnanci totiž vykonávajú roznos letákov, ktoré si preberajú v externej obchodnej spoločnosti, do ktorej letáky distribuuje žalobca po ich vyzdvihnutí u svojich obchodných partnerov. Žalobca zároveň obstaráva obchodné zákazky v Poľskej republike. Podľa špecifických podmienok jednotlivých zákaziek sú jeho zamestnanci následne kontaktovaní zo strany žalobcu, ktorý poverí svojich zamestnancov roznášaním letákov vo vybraných lokalitách na území Slovenskej republiky. Roznášanie letákov kontrolujú aj iní zamestnanci žalobcu. Zamestnancom sa navyše vedú aj dochádzkové listy, čo celkom zreteľne preukazuje reálny výkon ich činnosti na území Slovenskej republiky.

14. Žalobca tieto skutočnosti orgánu verejnej správy riadne oznámil, napriek tomu však tento v rámci výkonu kontroly nepristúpil k doplneniu dokazovania, nevyžiadal si od neho ďalšie potrebné doklady, nepristúpil k výsluchu jeho zamestnancov ani k inému spôsobu preverenia výkonu ich činnosti na území Slovenskej republiky a nedôvodne zotrval na svojich záveroch o absencii reálneho výkonu činnosti zamestnancov žalobcu.

15. Určujúcim z hľadiska preverenia výkonu činnosti zamestnancov žalobcu na území Slovenskej republiky by bolo tiež vyžiadanie si stanoviska príslušného daňového úradu, nakoľko žalobca je registrovaným platiteľom DPH a pravidelne daňovému úradu odovzdáva príslušné súhrnné výkazy a každoročne podáva daňové priznanie pre daň z príjmu. Z toho vyplývala nielen skutočnosť, že zamestnanci žalobcu reálne vykonávajú činnosť na území Slovenskej republiky, ale aj rozsah a obsah tejto činnosti. Z tohto pohľadu je rovnako nemysliteľné, aby žalobca na území Slovenskej republiky platil dane z dosahovaných ziskov a nevykonával tu žiadnu činnosť.

16. V tejto spojitosti žalobca poukázal aj na rozhodnutie žalovanej č. XXXX-5/2012-BA zo dňa 28. júna 2012, ktorým v skutkovo a právne obdobnom prípade zrušila rozhodnutie svojej organizačnej zložky s odôvodnením, že v rámci odvolacieho konania sa na základe zistených a preukázaných skutočností nepodarilo objektívne preukázať, že účastník konania na území Slovenskej republiky reálne činnosť nevykonával (pozn. len z dôvodu, že zamestnávateľ nebol v mieste adresy podnikania zastihnutý, resp. mal tam virtuálne sídlo).

17. Žalobca zotrval na svojom právnom názore, že zo strany žalovanej došlo k tzv. prejudikovaniu rozhodnutia. Žalovaná totiž už pred vykonaním kontroly u žalobcu vedela o tom, že pristúpi k vydaniu rozhodnutia, ktorým potvrdí rozhodnutie svojej pobočky, nakoľko už v liste z 25. júla 2013 oznámila poľskému orgánu sociálneho zabezpečenia obchodné mená, resp. mená a priezviská zamestnávateľov (aj žalobcove), u ktorých sa podľa názoru žalovanej jedná o tzv. schránkové firmy. Žalovaná je orgánom verejnej správy, ktorý môže konať iba v medziach zákona, a teda je neprípustné, aby vydala individuálny právny akt, ktorým rozhodne o právach účastníka administratívneho konania spätne k inému dátumu než je dátum jeho vydania.

18. Podľa žalobcu je ďalej smerodajné aj to, že v administratívnom konaní nebola zachovaná lehota na vydanie rozhodnutia. Orgán verejnej správy prvého stupňa bol v danej veci povinný rozhodnúť najneskôr do 60 dní od začatia konania. Predmetnú lehotu bolo možné predĺžiť iba z dôvodu mimoriadnej zložitosti prípadu až o 60 dní, k čomu však nedošlo. Rovnako nedošlo ani k využitiu možnosti prerušiť konanie. Zákonnú lehotu v rámci svojho rozhodovania nedodržala ani žalovaná ako odvolací orgán, nakoľko rozhodla taktiež oneskorene.

19. Žalobca sa nestotožnil ani so záverom krajského súdu o tom, že nedošlo k porušeniu jeho subjektívnych práv. Naopak, na strane žalobcu došlo k porušeniu viacerých jeho subjektívnych práv, najmä pokiaľ ide o právo na spravodlivý proces, ktoré zahŕňa aj právo na zákonné administratívne konanie, právo na fungovanie verejnej správy na princípe tzv. dobrej správy a právo na dodržiavanie základných zásad správneho konania. Osobitne došlo na strane žalobcu tiež k porušeniu jeho subjektívneho práva vlastniť majetok, práva na slobodnú voľbu povolania a práva podnikat' a dosahovať

zisk z podnikateľskej činnosti na území Slovenskej republiky. Sťažovateľ totiž v dôsledku napadnutých rozhodnutí orgánov verejnej správy nemôže zamestnávať zamestnancov, o prácu ktorých má záujem, pretože títo nebudú môcť byť riadne sociálne a zdravotne poistení na území Slovenskej republiky.

20. Neobstojí ani tvrdenie, že sa žalobca domáhal porušenia iných ako svojich subjektívnych práv, keď už v priebehu konania pred krajským súdom argumentoval tým, že jednotlivé jeho subjektívne práva je nevyhnutné vnímať vo vzájomnej súvislosti so subjektívnymi právami jeho zamestnancov, nakoľko ide o osoby, ktoré boli spoločne účastníkmi administratívneho konania a zároveň subjektmi, na ktoré sa vzťahujú právne dôsledky rozhodnutí, nezákonnosti ktorých sa žalobca domáhal v konaní pred súdom.

21. V kasačnej sťažnosti na záver sťažovateľa poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 10Sžso/40/2015 zo dňa 24. augusta 2016, v zmysle ktorého je potrebné, aby bolo súdne rozhodnutie vo vzťahu k žalobcom a jeho zamestnancom rovnaké, pretože sa týka tých istých práv.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca a ďalšia účastníčka navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne aby ho zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovanej v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a zároveň žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

23. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhla, aby kasačný súd rozhodnutie krajského súdu v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil. Uviedla, že žalobca ani jeho zamestnankyňa v kasačnej sťažnosti neuviedli také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozsudku krajského súdu alebo rozhodnutia žalovanej a prvostupňového rozhodnutia. Žalovaná vo svojom rozhodnutí, ako aj v písomných vyjadreniach podrobne objasnila z akých dôvodov zamestnankyni žalobcu zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 31. mája 2013 podľa slovenskej legislatívy. Žalovaná svoj právny názor zdôvodnila príslušnými koordinačnými právnymi predpismi, ktoré upravujú sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov v rámci členských štátov Európskej únie a v písomných vyjadreniach, týkajúcich sa predmetnej veci, zaujala stanovisko ku každej námietke žalobcu obsiahnutej v žalobe.

24. Žalovaná uviedla, že je oprávnená kontrolovať splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy v súlade s koordinačnými nariadeniami, upravujúcimi oblasť sociálneho zabezpečenia. Za účelom preukázania skutočného výkonu činnosti zamestnancov žalobcu na území Slovenskej republiky vykonala pred vydaním napadnutého rozhodnutia u žalobcu fyzickú kontrolu, na základe ktorej sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov žalobcu na území Slovenskej republiky, ani splnenie podmienok na určenie miesta podnikania žalobcu.

25. Ďalej poukázala na to, že dôkazné bremeno leží nielen na žalovanej, ale aj na žalobcovi a zamestnankyni, pričom túto povinnosť si riadne nespĺnili poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Sžso/30/2016 z 4. júla 2017. Žalobca síce predložil ku kontrole vykonávanej žalovanou formálne doklady, avšak nepredložil doklady preukazujúce reálny výkon práce zamestnankyne na určenom mieste v určený deň, ako napríklad vyúčtovanie cestovných nákladov alebo cestovné príkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že k reálnemu výkonu pracovnej činnosti skutočne došlo (viď rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 20Scud/57/2014-78 zo dňa 9. júna 2015 potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z dňa 28. septembra 2016 sp.zn. 10Sžso/48/2015).

26. K námietke o prejudikovaní rozhodnutia a jeho retroaktívite poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 1S/13/2014-38 z 28. októbra 2014, potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 9Sžso/3/2015 z 28. februára 2017.

27. V závere žalovaná poukázala na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v skutkovo obdobných konaniach toho istého žalobcu rozhodol v prospech žalovanej (sp.zn. 1Sžso/37/2015 z 22. augusta 2017, sp.zn. 1Sžso/38/2015 z 22. augusta 2017, sp.zn. 1Sžso/51/2015 z 26. septembra 2017, sp.zn. 9Sžso/16/2016 z 31. mája 2017, sp.zn. Sžso/96/2015 z 31. mája 2017).

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

28. Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť Správny súdny poriadok. V zmysle § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V danom prípade tak bolo potrebné v konaní postupovať podľa ustanovení nového procesného predpisu.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 11 písm. g) SSP) napadnutý rozsudok krajského súdu preskúmal bez pojednávania v súlade s § 455 SSP a dospel k záveru že kasačná sťažnosť bola podaná dôvodne, nakoľko napadnuté rozhodnutie žalovanej nie je v súlade so zákonom.

30. Podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

31. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

32. Podľa § 462 ods. 2 SSP, ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

33. Podľa § 442 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2, ak bolo rozhodnuté v ich neprospech, a generálny prokurátor za podmienok ustanovených v § 47 ods. 2 (ďalej len „sťažovateľ“).

34. Podľa čl. 11 ods. 1 nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“) osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určia v súlade s touto hlavou.

35. Podľa čl. 13 ods. 3 základného nariadenia osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s odsekom 1.

36. Podľa čl. 1 základného nariadenia „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

37. Podľa čl. 16 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 987/2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) osoba, ktorá vykonáva činnosti v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

38. Podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

39. Podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto určenie alebo, že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

40. Podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia, ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia. Ak inštitúcie alebo príslušné dotknuté úrady nemajú vo veci rovnaké stanoviská, snažia sa dosiahnuť dohodu v súlade s uvedenými podmienkami a uplatní sa článok 6 vykonávacieho nariadenia.

41. Podľa čl. 16 ods. 5 vykonávacieho nariadenia, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

42. Podľa čl. 16 ods. 6 vykonávacieho nariadenia, ak dotknutá osoba neposkytne informácie podľa odseku 1, uplatnia sa ustanovenia tohto článku na podnet inštitúcie určenej príslušným úradom členského štátu bydliska, len čo je o situácii tejto osoby informovaná, napríklad aj prostredníctvom inej dotknutej inštitúcie.

43. Podľa bodu 1 rozhodnutia č. A1 z 12. júna 2009 Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia o zavedení postupu dialógu a zmierovacieho postupu týkajúceho sa platnosti dokumentov, určenia uplatniteľných právnych predpisov a poskytovania dávok podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 (ďalej len „rozhodnutie č. A1“), toto rozhodnutie stanovuje pravidlá na uplatňovanie postupu dialógu a zmierovacieho postupu, ktoré sa môžu použiť v týchto prípadoch:

a) prípady, keď existujú pochybnosti o platnosti dokumentu alebo o správnosti podporných dokladov, ktoré uvádzajú situáciu osoby na účely uplatňovania nariadenia (ES) č. 883/2004 alebo nariadenia (ES) č. 987/2009, alebo

b) prípady, keď existuje rozdiel v stanoviskách medzi členskými štátmi vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov.

44. Podľa bodu 5 rozhodnutia č. A1, inštitúcia alebo orgán, ktorý vyjadří pochybnosti o platnosti dokumentu, ktorý vydala inštitúcia alebo orgán druhého členského štátu, alebo ktorý nesúhlasí s (dočasným) určením uplatniteľných právnych predpisov, sa týmto nazýva žiadajúcou inštitúciou. Inštitúcia druhého členského štátu sa týmto nazýva dožiadanou inštitúciou.

45. Podľa bodu 6 rozhodnutia č. A1, ak dôjde k jednej zo situácií uvedených v bode 1, žiadajúca inštitúcia sa obráti na dožiadajúcu inštitúciu, aby požiadala o potrebné objasnenie jej rozhodnutia a v prípade potreby zrušila príslušný dokument alebo ho vyhlásila za neplatný, alebo preskúmala alebo zrušila svoje rozhodnutie.

46. Podľa bodu 7 rozhodnutia A1, žiadajúca inštitúcia zdôvodní svoju žiadosť, pričom uvedie, že sa uplatňuje toto rozhodnutie, a poskytne príslušné podporné doklady, ktoré boli dôvodom žiadosti. Uvedie, kto bude jej kontaktnou osobou počas prvej fázy postupu dialógu.

47. Podľa bodu 9 rozhodnutia A1, dožiadaná inštitúcia čo najskôr informuje žiadajúcu inštitúciu o výsledku svojho prešetrovania, ale najneskôr do troch mesiacov od doručenia žiadosti.

48. Podľa bodu 10 rozhodnutia A1, ak sa pôvodné rozhodnutie potvrdí, zruší a/alebo ak sa dokument zruší alebo vyhlási za neplatný, dožiadaná inštitúcia o tom informuje žiadajúcu inštitúciu. O svojom rozhodnutí informuje aj dotknutú osobu a prípadne aj jej zamestnávateľa a oznámi im tiež, akými postupmi môžu toto rozhodnutie napadnúť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

49. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

50. V zmysle čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný čl. 249 Zmluvy o Európskom spoločenstve) je nariadenie právnym aktom únie, majúcim všeobecnú platnosť, je záväzná vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch. Rovnako rozhodnutie je záväzná v celom rozsahu. Nariadenie je teda nástrojom unifikácie európskeho práva a rozhodnutím orgánu členského štátu, vrátane vnútroštátneho súdu, nie je možné vylúčiť jeho použitie pre konkrétny prípad.

51. Predmetom konania bolo rozhodnutie, ktorým žalovaná rozhodla, že pani B., ktorá je občanom Poľskej republiky, ako zamestnankyni zamestnávateľa F. N. - ARTIMA, IČO: 46 022 546 so sídlom v Slovenskej republike, t.j. žalobcu zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 31. mája 2013 podľa slovenskej legislatívy.

52. Z predloženého administratívneho spisu vyplýva, že 29. januára 2013 žalovaná vydala ďalšej účastníčke formulár A1 (potvrdenie o právnych predpisoch sociálneho zabezpečenia), v zmysle ktorého deklarovala, že na ďalšiu účastníčku ako zamestnankyňu žalobcu sa počas obdobia od 1. júna 2012 do 31. mája 2013 vzťahujú slovenské právne predpisy o sociálnom zabezpečení a že tento subjekt nemá povinnosť platiť príspevky v inom štáte. Za tejto situácie je napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie nadbytočné.

53. Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov vo svojom rozhodnutí uvádza, že Sociálna poisťovňa, ústredie, vydala formulár PD A1 na základe oznámenia poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia o predbežnom určení legislatívy. Nebolo preto pochybností o tom, že práve a len v období od 1. júna 2012 do 31. mája 2013 (na ktoré bol formulár PD A 1 vydaný) sa vo vzťahu k ďalšej účastníčke uplatňujú právne predpisy o sociálnom zabezpečení Slovenskej republiky ako členského štátu Európskej únie. Za uvedených okolností potom nezostalo sporné to, či povinné poistenie ďalšej účastníčke podľa právnych predpisov Slovenskej republiky zaniklo, ale to, ktorá legislatíva sa stáva predbežne uplatniteľnou po uplynutí stanoveného obdobia, t.j. od 1. júna 2013.

54. Pokiaľ teda správne orgány rozhodovali o dni zániku povinného poistenia podľa slovenskej legislatívy, rozhodnutie je duplicitným, keďže uvedené bez akýchkoľvek pochybností vyplýva z relevantného potvrdenia - formulára A1, ktorého platnosť (resp. správnosť podporných podkladov, na základe ktorých bol vydaný) na to oprávnenými inštitúciami spochybnená ani nebola.

55. Vyjadrenia účastníkov a ich právne názory sa rôznia až vo vzťahu k posúdeniu obdobia po 31. máji 2013, teda po uplynutí dňa, v ktorý slovenská legislatíva bola z titulu formulára A1 uplatniteľná naposledy.

56. Otázka, či ďalšia účastníčka spĺňa predpoklady pre aplikáciu čl. 13 ods. 3 základného nariadenia, a teda či je osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, je predmetom posúdenia, na vykonanie ktorého je príslušná inštitúcia určená vykonávacím nariadením. Inštitúcia príslušná na vykonávanie sociálneho poistenia v inom členskom štáte než určuje nariadenie na takéto posúdenie príslušná nie je. Akýkoľvek iný postup by totiž viedol k popretiu cieľa nariadení, ktorým je okrem iného, aby osoby, ktoré sa pohybujú v rámci spoločenstva, podliehali systému sociálneho zabezpečenia iba jedného členského štátu, aby sa tak predišlo prekryvaniu uplatniteľných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov a komplikáciám, ktoré by z toho mohli vzniknúť (bod 15 preambuly základného nariadenia). Pokiaľ by o skutočnosti, či konkrétna osoba spĺňa podmienky uplatnenia čl. 13 ods. 3 základného nariadenia

rozhodovali inštitúcie sociálneho poistenia, resp. súdy jednotlivých štátov samostatne, mohlo by tak dôjsť k situácii, že rozhodnú rôzne, následkom čoho táto osoba by podliehala systému sociálneho zabezpečenia viacerých štátov alebo nepodliehala systému sociálneho zabezpečenia žiadneho zo štátov. Práve na vylúčenie vzniku takýchto situácií európsky normotvorca prijal základné a vykonávacie nariadenie, pričom vykonávacie nariadenie v čl. 16 v spojení prípadne s rozhodnutím č. A 1 stanovuje postup určovania uplatniteľnej legislatívy.

57. Z ustanovenia čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia vyplýva, že uplatniteľné právne predpisy určí inštitúcia členského štátu bydliska osoby (pri porovnaní jazykových znení nariadenia: institution of the place of residence, inštitúcie miesta bydliska, der Träger des Wohnorts), ktorá má podliehať čl. 13 základného nariadenia. V prejednávanej veci nebolo sporné, že bydlisko ďalšej účastníčky je v Poľskej republike, a teda na určenie uplatniteľnej legislatívy pre ňu je príslušná poľská inštitúcia ZUS.

58. Skutočnosť, či k takémuto definitívnemu určeniu (od 1. júna 2013) v danom konkrétnom prípade došlo nie je z administratívneho spisu zrejmá. Z predloženého administratívneho spisu preto nemožno bez pochybností vyvodiť, či príslušná poľská inštitúcia uplatniteľnú legislatívu práve vo vzťahu k ďalšej účastníčke určila a ak áno, tak ktorú a na aké konkrétne obdobie. Tým nebola vyriešená otázka o uplatniteľnej legislatíve, ktorá je otázkou predbežnou a pre ďalší procesný postup správneho orgánu rozhodnou.

59. Veľký senát správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 1Vs/1/2018 zo 4. decembra 2018 skonštatoval, že dohoda medzi inštitúciami dvoch alebo viacerých členských štátov Európskej únie podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia č. 987/2009 zo 16. septembra 2009 musí byť určitá, čo do obsahu ako aj subjektov, ktorých sa má určenie uplatniteľných právnych predpisov týkať a súčasne musí byť zachytená v akomkoľvek formáte (napr. písomne, na elektronickom nosiči a pod.) a založená do spisu Sociálnej poisťovne.

60. Žalovaná tvrdiac, že ďalšej účastníčke bola dohodou určená slovenská legislatíva len do 31. mája 2013, konala a rozhodovala o existencii povinného sociálneho poistenia podľa slovenskej legislatívy, pričom opomenula prioritne vyriešiť otázku svojej právomoci. Z písomnej komunikácie medzi ZUS a žalovanou pritom nie je ani zrejmé časové obdobie, počas ktorého bolo preukázané, že činnosť zamestnávateľa bola fiktívna. Nemožno teda tvrdiť, že na ďalšiu účastníčku sa vzťahuje poľské zákonodarstvo na základe dohody podľa § 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia.

61. Pokiaľ na základe vzájomnej koordinácie inštitúcie sociálneho zabezpečenia rozdielnych členských štátov EÚ sa určí príslušná uplatniteľná legislatíva jedného štátu dohodou, na sociálne poistenie dotknutej osoby sa bude aplikovať príslušná právna úprava štátu takto určená a dotknutá osoba bude podliehať pod právomoc štátu, ktorého legislatíva bola touto dohodou určená.

62. Definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu Európskej únie od určitého dátumu podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia alebo vzájomnou dohodou podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia vylučuje právomoc Sociálnej poisťovne ako inštitúcie podľa čl. 1 písm. p) základného nariadenia na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve (uznesenie Veľkého senátu správneho kolégia sp. zn. 1Vs/1/2018 zo 4. decembra 2018).

63. Rovnako ako žalovaná o vzniku povinného poistenia ďalšej účastníčky pri vydaní formulára A1 osobitné rozhodnutie nevydávala, tak je nadbytočné, aby o zániku povinného poistenia vydávala samostatné rozhodnutie, keďže vznik a zánik povinného poistenia podľa slovenskej legislatívy je deklarovaný v samotnom formulári a účastníkom konania sú uvedené dátumy od počiatku známe.

64. Zo spisového materiálu taktiež nevyplýva, z akého dôvodu žalovaná iniciatívne považovala otázku zániku povinného poistenia za spornú a vydala rozhodnutie, keď v administratívnom spise absentuje akákoľvek požiadavka oprávnenej osoby o predĺženie doby, na ktorú bol formulár A1 vydaný, resp. požiadavka o vydanie nového formulára. Z argumentácie uvedenej v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu navyše vyplýva, že žalovaná vyhodnocovala a riešila predovšetkým

otázku možného trvania (pokračovania) povinného poistenia ďalšej účastníčky podľa slovenskej legislatívy od 01. júna 2013, čo ale nekorešponduje s výrokom rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu (o zániku poistenia). Dôsledne tak nezohľadnila skutkovú situáciu, ktorá zo spisového materiálu vyplýva, čo má za následok nezrozumiteľnosť samotného rozhodnutia, keďže sa vo svojom rozhodnutí zaoberala predovšetkým posudzovaním tých právnych otázok, ktorých zodpovedanie je rozhodné nie pri zániku povinného poistenia podľa slovenskej legislatívy (ktorý údaj je účastníkom z formulára A1 od počiatku známy), ale vyhodnocovaním kritérií rozhodných pre určenie uplatniteľnej legislatívy v zmysle koordinačného nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004, ktorá právomoc jej s poukazom na čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia nepatrí.

65. Kasačný súd k námietke žalobcu týkajúcej sa nedodržania procesných lehôt uvádza, že samotné nedodržanie procesných lehôt pri vydaní napadnutých rozhodnutí nemá za následok ich nezákonnosť, keďže prípadným zrušením žalobou napadnutého rozhodnutia len z tohto dôvodu, by žalobca ani ďalšia účastníčka priaznivejšie rozhodnutie vo veci nedosiahli.

66. Vzhľadom na uvedené argumenty kasačný súd dospel k záveru, že právny záver žalovanej o potrebe vydania rozhodnutia o zániku povinného poistenia vo vzťahu k ďalšej účastníčke je mylný a preto rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

67. Bude nevyhnutné, aby príslušný správny orgán potom, čo ustáli, ktoré konkrétne skutočnosti sú v danej právnej veci vôbec sporné, svoj ďalší procesný postup zvolil tak, aby zodpovedal náležite zistenému skutkovému stavu, pričom v uvedenom kontexte vyhodnotí prioritne otázku svojej právomoci konať a rozhodovať.

68. O náhrade trov kasačného konania a trov konania pred krajským súdom rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní mal úspech, priznal nárok na ich náhradu (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 3 písm. a) SSP) v skrátenom rozsahu, a to z dôvodu, že v danej veci ide o tzv. typizované žaloby. V prejednávanych veciach ide o opakované konania, ktoré sú skutkovo veľmi obdobné, čomu zodpovedali aj jednotlivé podania žalobcu a ďalšej účastníčky, čo do rozsahu a obsahu. Po zvážení uvedených hľadísk znížil kasačný súd žalobcovi požadovaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/5 majúci za to, že priznanie nároku na náhrady trov konania žalobcovi v celom rozsahu, by v danom prípade bolo v rozpore s materiálnou spravodlivosťou. Ďalšej účastníčke kasačný súd v súlade s ust. § 467 ods. 1, 2 SSP v spojení s § 169 SSP nárok na náhradu trov konania nepriznal, lebo dôvody hodné osobitného zreteľa za existencie ktorých možno priznať právo na náhradu trov konania, zistené neboli.

69. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.